

en Kunstner kan høste ved at lade sit Arbejde gjengive, for det Første ved selv at levere en Gjengivelse eller en umiddelbar Kopi deraf, og for det Andet ved at lade det fremtræde i Fotografi, Lithografi o. s. v., og netop fra den Side betragtet forekommer det Majoriteten i Udvalget, at Mindretallets Anstuelse ikke kan billiges. Mindretallet vil, at det, naar et Arbejde er offentligt fremstillet, skal være tilladt at gjengive det ad mekanisk Vej. Det er jo navnlig Fotografi, som væsentligst maa staae for Tanken; men det er netop den Vej, ad hvilken Kunstnerens Fordeel eller Muligheden for Kunstneren til at erhverve Fordeel ved en værdig Gjengivelse af hans Arbejde vil tilintetgjøres. Vi troe derfor, at det turde være rigtigt ganske at udstotere denne Deel af Paragrafen.

Hvad de to andre Afdelinger af Paragrafen angaaer, vil det høie Thing see, at Sagen her dreier sig om Benyttelse af Kunsten i Industris og Haandværkets eller i Literaturens Tjeneste. Det er først udtalt i h., at det skal være tilladt Haandværkere og Fabrikanter at benytte kunstneriske Arbejder til Mønstre eller endogsaa til Udsmykning af forarbejdede Brugs-gjenstande, og i den tredje Afdeling af Paragrafen er det udtalt, at det skal være Udgivere af illustrerede Tidender og andre Værker tilladt at gjengive Kunstværker i disse.

Det forekommer Udvalget, idetmindste dets Majoritet — med Hensyn til Lit. h. er der Meningsforskel i Udvalget — at man derved meget let udsætter Kunstnerens Ere og naturligiis ogsaa hans Fordeel for at lide et væsentligt Skaar. Maatte der være Sandhed i, hvad jeg nys tillod mig at erindre om, at vore Kunstnere ved deres Værkers Gjengivelse af Lithografier ere meget slet stillede, saa er det dog klart, at man ved den Frihed, som det andet Affnit af denne Paragraf vilde give, i høi Grad vil udsætte Kunstneren for Tab. — Men der er ogsaa en anden Side ved Sagen, og det er den, som Akademiet i sin Betænkning væsentlig har udhævet, den nemlig, at det er af Vigtighed for Kunstneren, at Gjengivelsen er Originalen værdig, og forsaavidt der er Spørgsmaal om Haandværk og Industri, vil det derhos for Kunstneren være vigtigt, at Benyttelsen skeer i Overeensstemmelse med Kunstens Reg-

ler. Det værdige Thing vil have seet, at Akademiets Udvalg — og hele Akademiet har sluttet sig til dets Betænkning — har lagt Vægt paa, at allerebe nu er det en almindelig Bedtægt her i Landet, at ingen Haandværker eller Industriadrivende benytter et Kunstværk som Mønstre eller Udsmykningsgjenstand for sine Brugs-gjenstandsarbejder, uden dertil at erhverve Kunstnerens Samtykke. Det forekommer os, at er dette virkelig af Vigtighed for Kunstneren, fordi Friheden navnlig let vil bevirke, at Kunstværkerne lide ved Gjengivelsen, der dog altid skal minde om Kunstværket selv, saa maa rigtignok en Lov, der netop i hele sin Grundtanke vil give Kunstneren en større Beskyttelse, end den nuværende Retsforfatning hder, ogsaa optage en saadan Bestemmelse. Jeg kan efter min personlige Erfaring bevidne, idetmindste er det mig bekendt at finde Sted i forskjellige Forhold, at ingen af vore Haandværkere, som Guldsmede o. s. v., tillade sig at benytte en Billedhuggers Arbejde til Gjengivelse i Guld eller Sølv uden at henvende sig til Kunstneren for at erholde hans Samtykke; man maa heller ikke troe, at Kunstneren karrig vaager over, at hans Arbejde ikke benyttes af Haandværkere; det er slet ikke Tilfældet; tværtimod, det vil være bekendt, at flere af Akademiets Lærere endogsaa have aabnet en Skole for Haandværkere, hvor de give Veiledning i Kunstværkers rette Benyttelse og deres Overførelse i Haandværket. Et Samtykke vil en Kunstner sjelden vægre sig ved at give, selv om det ikke vil medføre Fordeel for ham, men hvad han ønsker, er, at hans Arbejde gjengives paa en passende og forsvarlig Maade. Jeg skal med Hensyn til § 7 h. endvidere bemærke, at det ikke forekommer mig, at man under nogen Omstændighed burde lade Haandværkere og Industriadrivende være berettigede til at benytte et kunstnerisk Arbejde til deres Gjenstands Udsmykning; thi gjøre vi det, saa er i Grunden al Grændse borte. Vi hørte igaar, at man ved kemiske og galvaniske Midler og ved Fotografi, indtil de nyeste og fineste Details kan eftergjøre Kunstværkerne. Hvad skal der nu af en Haandværker søies til af hans Eget, for at det kan være en tilladelig Benyttelse? Udsætter man ikke vore Billedhuggerarbejder for at